

ORAL YARALANMALAR

Dr. Ayfer Keleş

Mukoza yaralanmalarının çoğu 1 cm altındadır, geldiğinde hemostatik olarak stabil ve mukozada sınırlıdır, kendiliğinden iyileşir. Lezyon 1 cm üzerindeyse, tam kat kesilmişse veya flep tarzındaysa onarım gerekir. Yara yeri yabancı cisim ve özellikle diş parçaları yönünden muayene edilmelidir.

Dil yaralanmaları genişse, aktif kanaması varsa, flep veya U şeklindeyse, dil kenarını içeriyorsa, kas kesisi varsa ve 1 cm üstündeyse primer olarak kapatılmalıdır. Hava yolu tıkanıklığına yol açabilir.

Dudak yaralanmaları yüz derisiyle dudak dokusunun birleşim yeri olan vermilyon sınırının dikilmesinden dolayı önemlidir (Şekil 1). Yaralanmada büyük flep varlığı, vermilyon sınırında büyük doku kaybı, masere yaralar, komissür yaralanması ve dudakta %25 üzerinde doku kaybı plastik cerrahi konsültasyonu gerektirir.

Yakınma Sıklıkla ağızda kanama, ağrı

Bulgular Dudakta yüzeysel veya tam kat kesi, dilde kesi, ağız içinde mukozal abrazyon veya kesi, yara içinde yabancı cisim

Acil Tedavi

Mukoza laserasyonlarını tamir etmek oldukça zordur. Anestezi lokal veya sinir bloğu ile olmaktadır. Birden fazla lokal anestetik uygulama hem ağrıya hem anksiyeteye sebep olur. Ağız içi yaralanması ve dilde kesisi olan bir olgu serisinde laserasyonlara %1 lidokainden 3-5 ml, saniyede bir damla olacak şekilde damlatma yoluyla uygulanmıştır. Yaklaşık 5 dakika sonra anestezi sağlanarak sorunsuz olarak sütür atıldığı bildirilmiştir.

- Mukoza yaralanmalarında yara yeri bolca yıkanır, ölü dokular uzaklaştırılır ve 5-0 emilebilen dikiş ipleri ile dikilerek düğümler gömülmemelidir.
- Hastalara yumuşak gıdalar yemeleri ve yemek sonrası tuzlu su ile hafifçe yara yerini yıkamaları önerilir.
- Dil yaralanmalarında %4 lidokain emdirilmiş sargı bezi veya sinir bloğu sonrası yara yeri dikilebilir. Bir yardımcı dili tutarken 4-0/ 5-0 emilebilen dikiş ipi ile dikilmelidir. Çocuklarda istismar olabileceği unutulmamalıdır.
- Dudak yaralanmalarında işlem öncesi sinir bloğu uygulanmalıdır. Dudakta derin kesiler varsa önce dudak kasları 5-0 absorbable materyalle

Kaynaklar

1. Special anatomic sites(Chapter 12) Wounds and lacerations. Troth AT (ed) Fourth edition, Elsevier 2012, USA, pp:137-160.
2. Lent GS, Liu LG. Complex laceration, Lip. www.emedicine.com. Updated Nov 19, 2007.
3. Nickerson J, Tay ET. Dripped lidocaine: a novel approach to needleless anesthesia for mucosal lacerations. J Emerg Med,2018; Vol. 55, No. 3: pp. 405–407.
4. Beaudreau RW. Chapter 245: Oral and Dental Emergencies. In:Tintinalli JE, Ma OJ, Yealy DM, Meckler GD, Stapczynski JS., Cline DM, Thomas SH(eds). Tintinalli's Emergency Medicine: A Comprehensive Study Guide, 9e. 2020 by McGraw-Hill, USA.